

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20

Administrația: Strada Mircea cel Mare No. 33

Abonamentu 10 lei pe an

Reforma Financiară

Nu știm dacă în dorințele noastre de mai multe ori repetate de a vedea pe d-l P. P. Carp în fruntea guvernului, am scris vre-odată că *Junimiștii* au studiate gata, din timpul opoziției, toate proiectele menite a salva statul din greaua situație în care se află. Fapt este că ziarele opoziției au repetat neconținut că actualul prim ministru guvernează numai cu espediente de ași pe mâine, lichidând averea Regatului român.

Din espunerea de mai jos, asupra reformei financiare a d-nului ministru de finance, se va vedea că omul dorit de țara întreagă a studiat profund necesitățile Statului, cum nici un ministru de finance n'a făcut-o până acum.

Cine vrea să-și dea seamă complectă de ceea ce s'a lucrat, citescă pe de-antregul sciintifica espunere de motive și proiectul de lege depus pe biuroul Camerei, în *Monitorul oficial* ori în ziarele cari au putut reproduce întreaga operă savantă a d-lui Prim-ministru; noi abia putând introduce un resumat asupra inovațiilor proiectate pentru viitor.

Ceea ce este esențial în aceste inovații este taca asupra tuturor arendașilor, consistând din o pătrime asupra valorii arendei, de unde până aci nu era mai nimic, și 1% taxa complementară asupra tuturor veniturilor unui contribuabil, după ce el a plătit odată toate diferitele dări impuse asu-

pra diferitelor categorii de venituri, taca al cărei rost mărturisim că încă nu l'am putut aprofunda.

Ensemblul tuturor noilor tace privește mai cu seamă pe locuitorii orașelor, până aci mult favorizați de legiuirile de impunere existente, în paguba proprietății fonciare, mai cu seamă, deja prea împovărată cu zecimile de tot felul, cari au ajuns să dubleze pretutindenea fonciara; care aproape nu se modifică prin legea prezentată acum.

Negreșit că noile taxe, ce isbesc mai cu seamă averile mobiliare, vor fi rău primite și greu suportate, mai ales în timpul de față, dar mai întâiu de toate este salvarea Statului, a Patriei!

E bine, să nu înstrăinezi nimic: nici terenurile petrolifere, nici capitalul Statului de la Banca Națională, nici pădurile, nici serviciul de navigație; nici să arendezi docurile, salinile ori căile ferate; *să nu puî biruri noi*, mai cu seamă, dar atunci, cu ce plătești datorile lăsate de guvernele trecute? împrumuturi ne mai putându-se face?

D-l Carp a venit la timp, spre a mântui țara, cum a mântuit de agiu financele țarei, acum 12 ani.

Eată rezumatul despre care vorbim mai sus:

Impozitul fonciar

Cea mai importantă schimbare ce se aduce legii impozitului fonciar stă în introducerea unui principiu, care avusese deja ființă în aparatul nostru fiscal. Prin legea

din 3 Septembrie 1860, toate bunurile imobile aparținând așezămintelor publice din Muntenia, erau supuse așa zisei taxă de transmitere, care era de 10 la sută asupra venitului net. Prin legea din 31 Martie 1862 taxa de transmitere a fost introdusă și în Moldova, unificându-se și adăogându-se la impozitul fonciar. Din punctul de vedere al economiei publice a unei națiuni nu este taxă mai justificată. Intr'adevăr, un imobil care aparține unei persoane juridice, fie comună, județ, fie stabiliment public, de ori-ce natură, ese din circulație și o mulțime de drepturi de înregistrare nu se mai plătesc de un astfel de imobil. Acesta a fost și rostul legii franceze din 20 Februarie 1849, în vigoare până în ziua de azi. Bunurile aflate în mâinile particularilor sînt izbite la fie-ce mutație de un drept în favoarea fiscului.

Vînzare, schimb, donație, succesiuni, testament, partagiū, usufruct, us, rentă viageră, ipotecă, anticresă, etc., sunt acte la cari nici o daeă, sau extrem de rar, pot fi supuse imobilele aparținînd persoanelor juridice. În Francia imobilele comunelor, departamentelor, ospiciilor, seminariilor, bisericilor, congregațiilor religioase, consistoriilor, stabilimentelor de caritate, biurourilor de bine-facere, societăților anonime, precum și a tuturor stabilimentelor legalmente autorizate, camere de comerciū, case de economii, academiī, societăți savante, asociații sindicale sunt supuse taxei numită de *mîcnă mîrtă*. Impozitul e stabilit la 70 centime

de franc din principalul contribuției fonciare, care cu zecimile se urcă la 87 și jum. centime; prin urmare, aproape se îndoește principalul contribuției pentru această categorie de bunuri.

Restabilind dar taxa de 10 la sută așa după cum fusese fixată de legea noastră din Martie, 1862, nu încărcăm în mod excesiv această categorie de imobile, mai ales că, din punctul de vedere economic, aglomerația de bunuri sustrate comerțului e considerată ca dăună toare avuției naționale, tesaurului public și marelui mase a locuitorilor unei țări.

Impozitul patentei

Impozitul patentei, introdus în aparatul nostru fiscal de către regulamentul organic într'un fel cu totul rudimentar, împărțea pe comercianți în trei clase și pe meseriași în două: maximul patentei era de 240 lei vechi iar minimum de 50 lei. O serioasă și modernă organizare a impozitului patentelor a fost alcătuită prin legea din 26 Ianuarie 1863, astăzi încă în vigoare în cele mai esențiale dispoziții ale sale. Comunele au fost împărțite în categorii, profesiunile în clase; iar prin legea din 23 Martie 1877 se introduce o nouă ameliorare, se înființează taxa proporțională.

Patenta însă n'a urmat dezvoltarea impozitelor similare, cu totă creșterea comerțului și tranzacțiilor în țara noastră. Pe când contemporanul său, Fonciarul, sporește de la 3.573.756 lei în 1865 la 16 milioane în 1900, adică aproape de 5 ori: patenta în aceeași perioadă, de la 1.667.231 lei în 1865, sporește numai la 3.600.000 în 1900, adică abia ceva mai mult de cât îndoit.

Mai toți miniștri de finanțe au fost isbiți de puțină dezvoltare a acestui impozit, față cu remarcabila creștere a contribuțiilor echivalente, care cădeau asupra diferitelor categorii sociale din țară. Comerțul și tranzacțiile, prin dezvoltarea căilor de comunicație și a bogăției generale, au profitat, în cursul perioadei pomenite, cel puțin tot atât cât cele-alte surse de avuție. De alt-fel, mai în

toate țările, care posed același sistem de impozite directe, asemănat a lui nostru, patenta reprezintă mai mult de jumătate din impozitul fonciar.

S'a mărit în special patenta asupra beneficiului arendașului, care figura în actuala lege cu o cotă absolut ridiculă. În Anglia și alte țări beneficiul arendașului e impus exact la aceeași dare ca renta proprietarului.

Taxa asupra retribuțiilor

Taxa asupra retribuțiilor, așezată pe veniturile provenind din salarii și pensuni, pe de o parte s'a întins în aplicațiunea ei asupra impiegaților comerciali în genere; iar pe de altă parte s'a sporit pentru acei care primesc mai multe retribuții, după cum este echitabil ca această taxă să fie suportată mai mult de acei care cumulează funcțiunile.

Impozitul asupra veniturilor capitalurilor mobiliare

Proiectul d-lui ministru de finanțe prevede ca pe viitor veniturile persoanelor și așezămintelor stabilite în România, rezultate din fructificarea în ori-ce mod a capitalurilor mobiliare sunt supuse, în folosul fiscului, la un impozit de 5 la sută pe an.

Nu sunt atinse de acest impozit veniturile rezultând de retribuții, indemnizări și pensuni de ori-ce fel, impuse deja prin lege specială, cum și acelea produse prin exercitarea unei profesii, supusă la darea de patentă.

Acest impozit se pune în aplicare tot de la 1 Aprilie. Suprataxa de 3 la sută, înființată prin legea timbrului și înregistrării, asupra succesiunilor și donațiilor de bunuri mobile, producătoare de venit, se desființează.

Impozitul complimentar

Acest impozit se înființează în locul contribuției pentru căile de comunicație, care se desființează.

Impozitul complimentar se compune din un drept fix de 6 lei pe an și din un drept proporțional de 1 la sută asupra venitului general al contribuabilului. Venitul general al contribuabilului se sta-

bilește în raport cu valoarea locativă a casei sale de locuință.

Sunt supuși impozitului complimentar, drept fix și proporțional, toți locuitorii domiciliați sau reședinți în România, fără deosebire de condițiune socială sau de profesiune, cari au vârsta de 21 ani împliniți, sau cari, fără să aibă această vârstă, administrează singuri casa sau averea lor. Femeile sunt supuse acestui impozit numai întru cât vor administra înșile casa sau averea lor.

Taxarea se va face în Aprilie, 1901.

Reforma contribuțiilor directe este o operă mare, mai ales când are o bază științifică, cum are cea propusă de d. Carp.

Se simplifică perceperea și veniturile statului se vor mări, mai ales că prin impozitele fonciare, al patentei și al retribuțiilor se ating trei mari surse de avuție de-a dreptul în obiectul lor: *renta* pământului și a clădirilor, *beneficiul* comerțului, industriei sau al profesiei și *salariul* serviciilor publice ori particulare, cari până acum ori nu erau impuse, ori erau impuse prea puțin.

O nouă orientare

Cetim în *Conservatorul*:

Discursul d-lui Filipescu cu prilejul interpelării relative la meseriași indică o nouă orientare în politica noastră socială.

D. Filipescu a declarat că va prezenta un proiect de lege, prin care se vor înființa bresle obligatorii și, pentru a intra în breslă, se va cere un certificat de ucenicie.

Sunt aproape 16 ani de când d. P. Carp a prezentat un proiect de lege relativ la bresle și asupra acestei chestiuni s'a dus în contrad-sale o campanie de o neînchipuită rea credință. Acest proiect de lege era luat de martor al reacționarismului partidului conservator și în deosebi a d-lui Carp.

După 16 ani această campanie de ponegrire își ia sfârșitul prin anunțarea proiectului de lege asupra breslelor, anunțare care s'a făcut în mijlocul aplauseilor Adu-

nărei și fără nici o întemplinare din partea opoziției liberale.

Ne-a eșit dreptatea. Ideia d-lui Carp triumfă și liberalismul umanitar și antinațional, căruia se datorește decadența în care se găsesse astăzi meseriașii români se vede condamnat în primul rând de cei interesați, adică de meseriași iar partidul liberal, care asupra acestei chestii ne pogrise atâta amar de vreme este redus la tăcere.

Acum, când polemica e sfârșită și sfârșită în folosul nostru, să lăsăm uitării vechile polemice, ce ne desbinau și toate silințele noastre să se îndrepteze întru găsirea soluțiilor pentru ridicarea muncii naționale.

D. Filipescu a declarat că, prin proiectul d-sale, va cere breslelor să organizeze învățământul profesional.

Meseriașii vor găsi în bresle case de ajutor mutual, care le vor alina suferințele în vremurile de criză prin care sunt expuși a trece. În cazuri de boală, de accidente, etc. vor fi ocrotiți de neajunsurile de cari suferă astăzi. Apoi tribunale arbitrale, compuse în număr egal din patroni și uvrieri, vor rezolva în mod părintesc diferențele, ce azi dau loc la conflicte și pe cari ei înșiși vor găsi mijlocul a le aplana.

Meseriașii vor găsi în această lege și ocrotire în contra acelor străini cari, lipsiți de oricare profesiune și alungați din țările lor, găsea un câmp deschis, pentru a înșela publicul și a face o concurență nelegală meseriașilor români.

După o jumătate de veac de libertate neînfrinată, ale cărei triste rezultate le vedem astăzi, nouă eră se va deschide pentru muncitorii români.

Justiția Civilă

și Justiția Militară

(Urmare)

În ceia ce privește Consiliile de Răsboi, cred că toți suntem de aceeași opinie, când este vorba de crime și delicta speciale, co-

mise de militari, sau de cari cine-va s'a făcut vinovat cu ocaziunea serviciului; dar de și militari sunt mai apti de a judeca pe semenii lor, totuși trebuie ca prin pregătirea lor specială, prin citirea diferiților autori de drept militar, prin consultarea rezultatului a diferite procese anterioare de aceeași speță, să poată comenta, interpreta, să și dea seama de răspunsul său de: «da» sau «nu», nepunând nici un temel pe frazele stereotipe și insipide ale ordonanței sau requisitorului de: *având în vedere, considerând că: precum rezultă*: și când tocmăi nu rezultă nimic.

Astăzi însă numai ast-fel se dau sentințele Consiliilor de Răsboi și e destul ca un nenorocit să fie trimis înaintea acestor tribunale, pentru a nu avea de cât 4% șanse de a scăpa.

Circumstanțe atenuante nu există, cu toate că se lasă la aprecierea judecătorilor, între minimul și maximul pedepsei, și dăc nu există, căci nu se aplică mai nici odată; iată un exemplu: un soldat și face serviciul în cele mai bune condițiuni și i lipsesc câte-va zile pentru a fi liberat. Și cere o permisiune și din diferite împrejurări întârziează cu o oră asupra termenului fixat, de a fi considerat ca desertor. Deși se prezintă de voe, deși nu a întârziat de cât un timp relativ foarte scurt totuși pedeapsa este aceeași ca și cum ar fi fost prins după câte-va luni sau ani, când s'ar fi ascuns și celelalte,—nu se găsește consiliu de război, care să judece împrejurările în care un fapt s'a întâmplat; se mulțumește toți a dăce: a fost dat ca desertor, comisarul regal a invocat disciplina, deci X sau Y este vinovat și tranș aplică art. 226 C. J. M. și se pomenește cu 2 ani închisoare, când el mai avea 4—5 zile ca să fie liberat și deci intențiunea de desertare i lipsește cu desăvârșire, și nimeni nu se gândește la aceasta, ci îl condamnă ca pe un desertor în adevăratul înțeles al cuvântului, adică întocmai ca pe acela, care s'a eschivat de la datoria lui față de patrie și care fugind din cazarmă, a crezut că va scăpa de

îndatorirea ce fie-care individ e obligat a îndeplini.

Acesta e unul din multiplele cazuri, ce se întâmplă zilnic și nu putem înțelege pentru ce, dacă în justiția civilă circumstanțele atenuante proporționează pedeapsa în raport cu greșala, nu ar putea să aducă același serviciu și în justiția militară. Bine înțeles că justiția militară trebuie să reprime cu severitate, ori-ce fapte comise, dar nu'i mai puțin adevărat că și menirea codului și procedurii penale este același; totuși vechii legiuitori și conducători ai omenirii au observat cu drept cuvânt, că nu ori-ce fapte de același fel, s'au întâmplat în aceleași împrejurări și deci neputându-se prevedea diferențele cazuri, notându-li-se pedepse deosebite. S'a lăsat la aprecierea judecătorilor de a aplica pedeapsa în toată severitatea ei, sau să aibă în vedere și intențiunea, împrejurarea în care un fapt s'a pertractat.

(Va urma)

Informațiuni

Aușim că prefectul nostru d-l State ar fi dimisionat. Ne având onoarea a cunoaște pe d-l prefect, n'am putut verifica care din versiunile ce circulă l'ar fi determinat la acest pas, abia venit în orașul nostru.

Dealtmintrelea, nici o mirare. Aristocrația noastră oficială este obișnuită a nu vedea, în cei ce se ocupă cu ziaristica, de cât niște simpli bocitori de cadavre, ori niște colăceri de praznice, salariați ai cluburilor politice, ori, în fine, niște băețoi, cari, după ce și-au pierdut ghiosdanele prin *completurile* din București, aleargă la gazetele de tiragiū, făcând unii pe crainicii de mahalale și alții pe reporterii de biurouri, cei mai mulți șantagiști ordinari, până reușesc la câte-o slujbă administrativă sau polițienească în provincie.

Adese ori apoi aceștia știu a se face *indispensabili*, și sunt chemați a aprecia pe cei din breazia localității, ca oameni consumați în arta despre care e vorba. Dacă se

judecă apoi după sine, ținete referințe! Vre-o excepțiune nu se admite pe nicăiri.

Nu noi suntem de vină de această aureolă făcută în genere gazetărilor, și dar ca în specie nu putem spune nimic din personalia prefecturii locale.

Prefect al județului Tulcea, în locul d-nului Sebastian Moruzi, a fost numit d-l N. Rosetti-Bălănescu, prefectul județului Neamțu. D-l Teodor Zadic a fost transferat din nou la plasa Mangalia, în locul d-lui Hagi-Anton remas la Sulina, iar la Babadagh d-nul Al. Petrescu, fostul sub-prefect la Mangalia și Hârșova.

Peatra și Petrișul ce se introduceau până acum fără vamă în județele de câmp și de pe marginea Dunării vor fi pe viitor impuse la dreptul de vamă.

Carierile din Dobrogea vor căpăta dar un mare avânt pe viitor.

D. Ministru al lucrărilor publice a prezentat Camerei proiectul de lege modificător al Legii Drumurilor, prin care se introduce multe îmbunătățiri în legislația drumurilor; între altele depunând serviciile tehnice ale județelor autorității imediate a ministerului respectiv; obligând pe locuitorii a declara din vreme ce ei vor să facă prestația în bani și luând dreptul autorităților locale de a decide de drumurile ce se vor face în fiecare campanie.

Ministrul de Interne a depus pe biroul Camerei un proiect de lege pentru crearea unui fond special pentru combaterea epidemiiilor în general, cum sunt: scarlatina, difterita, sifilismul, tuberculoza, pelagra și alte boale epidemice și indemice de care e bătuită populația rurală în deosebi. Fondul acesta se va lua din o treime a fondului epizootiilor și din toate veniturile sale anuale.

S'a votat de Cameră, zilele trecute, convenția consulară cu Grecia, care va asigura exportului

țării în produse, făinuri, lemne și alte materiale, o sumă anuală de vre-o 4—5 milioane de lei, cum era mai înainte. În schimb s'a acordat Grecilor recunoașterea ca persoane morale a numeroaselor sale comunități din țară și tratamentul pentru supușii greci acel stipulat cu Italia, cea mai favorizată în această privință în România, dintre toate Statele cu care avem convențiuni.

Din localitate.— Vaporul *Regele Carol* n'a putut face cursa de Joi seara la Constantinopole din cauza stricăciunii unui tub chiar la eșirea sa din Port, ceea ce l'a făcut să se înapoieze, nefiind departe de radă. Cursa a făcut-o în urmă vaporul *Principesa Maria*, care ar suferi asemenea, din cauza surmenagiului, pe când Regele Carol era în transformare pentru adaptarea lui la arderea păcurei, în locul cărbunilor, pentru care pare a se fi făcut de giaba, fără succes, cheltuelile de transformare și cele trei rezervoare de păcură în port. — Ar fi bine a se chema, pentru cursele viitoare, bătrânul *Medea*, obicinuit cu dificultățile transportului pe Marea Neagră, spre a nu se mai repeta, Doamne feresce, o nouă catastrofă ca cea a *Meteorului* mai acum trei ani; în timp ce s'ar putea transforma cazanele vaporului Regele Carol și s'ar putea repara ceea ce e slăbit la vaporul *Principesa Maria*.

Rugăm pe d-l ministru respectiv să iea în deaproape băgare de seamă cele ce-i putem servi aci, recunoaștem, în mod destul de profan.

Direcția Sanitară din București a cerut autorităților locale strămutarea băilor de mare în alt loc, mai depărtat de port și influența ce apele sale are asupra împrejurimilor lui.

Nicăiri, după cum s'a susținut și altă dată prin coloanele acestui ziar de către un distins medic local, nu se pot muta băile de căt pe plaja de la Tăbăcării, în partea de Nord-Est a orașului. Vom reveni.

Timpul. — Iarnă grea ne amenință, o zăpadă ce cade, cu viscol, de câte-va zile, a acoperit tot solul Dobrogei cu un strat destul de gros, cum n'a mai fost din iarna anului 1892—93. Viscolul continuă încă și astăzi.

Citim în Epoca:

Suntem în măsură să anunțăm că toate actele și piesele din instrucțiunea complotului bulgăresc, cari privese direct pe bulgarii condamnați în lipsă și urmăriți de justiția română, au fost înaintate de parchetul de Ilfov ministerului de externe.

Aceste acte doveditoare de culpabilitatea bulgarilor urmăriți au fost traduse la ministerul de externe și ele vor fi înaintate guvernului bulgar.

Aflăm că amicul nostru d-l G. Tanăsescu, institutor local, a depus examenul al 3-lea de drept cu un succes brilliant. Felicitățile noastre.

Urăm tuturor cetitorilor și abonaților noștri, să petreacă Sf. Sărbători ale Nașterii Mântuitorului nostru în deplină bucurie și fericire.

La mulți ani!

SPECIALITĂȚILE

Farmacistului Ion Berberianu—Constanța

Goudron China Berberianu. Cunoscut fiind de totă lumea, atât efectele sigure ale goudronului în afecțiunile organelor respiratorii, cât și acele ale cōjei de china în contra maladiilor cari produc slăbirea organismului, este natural ca *Goudronul China Berberianu*, adică medicamentul ce conține atât principii, activi ai goudronului cât și ai cōjei de china, să fie remediul cel mai sigur ce se poate întrebuița în contra *tusei, catarheler bronchiale și devesică, bronhitei, astmei etc.*; Sticlă 2 lei 50 b.

Prăfuri contra guturailui Berberianu. Fac că prin simplă prisarea lor, guturaiul cel mai rebel să înceteze.

Cutia 1 leu.

Hârtie chimică Berberianu. Este cel mai bun emblastru ce se poate întrebuița contra tuturor durerilor reumatismale ca: durerea de mijloc și de spate, dureri de siale, podagra, dureri de iritațiuni ale pieptului, nevralgii etc.; asemenea se mai poate întrebuița cu succes la *arsuri, bôle de rinichi, strivituri, degerături, boale scrofuloase, scriinturi etc.* Ruloul 1 leu.

Utura de pește de Norvegia prosopătă de anul această se vinde cu 4 lei (albă) și 3 lei 50 bani (galbenă).

Un bogat asortiment de *Parfumerie* și *Săpunărie* străină și indigenă.

Depozit central:

Farmacia BERBERIANU—Constanța